

A בס"ד
Intro

Today we will Be"H learn דף ט"ו of קמא בבא.
Some of the topics we will learn about include:

נשים בכלל הנזק
Women are equally liable for damage caused by their possessions.
To prove this, the Gemara cites Pesukim that equate women and men regarding
קרבן, the obligation to bring a
דינים, monetary laws; and
כופר, the penalty paid if one's animal killed a woman, and explains the need for all three sources.

פלגא נזקא
The Gemara debates whether חצי נזק, the half-damages paid for the first three incident of קרן, deliberate damage, are ממונא, compensation, because
לאו בחזקת שימור קיימי
It is not unusual for oxen to gore, OR
קנסא, a penalty, because
בחזקת שימור קיימי
It is unusual;
One of the practical differences is whether
משלם על פי עצמו
One is liable based on his own admission.

פחת נבילה
The devaluation of the carcass from the time of the damage until the court-case is decided, is absorbed by the ניזק.

תמין ומועדין
The Mishnah describes when an animal is a תם, and only partially responsible for its damages, and when it is a מועד.

שור המועד ברשות הניזק
The Gemara brings a מחלוקת whether a תם that damages in the victim's property is fully liable.

A

נשים בכלל הנזק

פלגא נזקא

פחת נבילה

תמין ומועדין

שור המועד
ברשות הניזק

1 So let's review...

The Mishnah on ט דף' listed many details regarding liability for damages, including והנשים בכלל הנזק
Women are also liable for damages caused by their possessions.

The Gemara brings three sources for this Halachah, and explains why we need all three:

2

1. The Pasuk says regarding קרבן אשם: איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם השוה הכתוב אשה לאיש לכל עונשין שבתורה Equating men and women; However, we might argue that this is so only regarding punishments, because חס רחמנא עליה כי היכי דתהוי לה כפרה The Torah affords her the opportunity to attain forgiveness;

3

2. The Pasuk says regarding דינין: ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם השוה הכתוב אשה לאיש לכל דינין שבתורה Equating men and women; Here too, we might argue that this is only true regarding monetary matters, because כי היכי דתיהוי לה חיותא The Torah affords her to support herself, because otherwise הוי פרשי תגרי מינה Merchants would be unwilling to deal with her;

1

שלושה

והנשים בכלל הנזק
Women are also liable for damages caused by their possessions

Three sources
and why we need all three:

2

1

קרבן אשם:

איש או אשה

כי יעשו מכל חטאת האדם

השוה הכתוב אשה לאיש לכל עונשין שבתורה

However, we might argue
this is so only regarding punishments,
because
חס רחמנא עליה כי היכי דתהוי לה כפרה

3

2

דינין:

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם

השוה הכתוב אשה לאיש לכל דינין שבתורה

We might argue that this is only true
regarding monetary matters, because
כי היכי דתיהוי לה חיותא
The Torah affords her to support herself,
because otherwise הוי פרשי תגרי מינה

4

3.
 The Pasuk says regarding the death penalty:
 והמית איש או אשה
 השהה הכתוב אשה לאיש לכל מיתות שבתורה
 As תוספות explains
 שחייבין עליהם מיתה או כופר
 כמו על האיש
 One is equally liable for taking the life of a man or a woman;
 However, we might argue
 משום דאיכא איבוד נשמה
 The severity of a loss of life warrants equal justice;
 Therefore,
 צריכא
 We require all three sources to infer a general principle.
 =====

5

3

Regarding the death penalty:

והמית איש או אשה

הלכה הכתוב אשה לאיש לכל מיתות שבתורה

שחייבין עליהם מיתה או כופר
 כמו על האיש

However, we might argue

משום דאיכא איבוד נשמה

The severity of a loss of life
 warrants equal justice

Therefore,
 צריכא

7 The Gemara tries to resolve the מחלוקת from a ברייתא:
מה בין תם למועד
The difference between the payment for a תם and a מועד is the following:
שהתם משלם חצי נזק מגופו
ומועד משלם נזק שלם מן העלייה
A תם is only liable for partial damages that do not exceed his worth, while a מועד pays full damages regardless of its worth.

Now, if חצי נזק is a penalty, the ברייתא should have listed another difference:
תם אינו משלם ע"פ עצמו
מועד משלם ע"פ עצמו
One does not pay half-damages based on his own admission of guilt, similar to all penalties, while one IS liable for payment for a מועד even by his own admission?

7

The Gemara tries to resolve the מחלוקת from a ברייתא:

מה בין תם למועד

ומועד	שהתם
משלם נזק שלם	משלם חצי נזק
מן העלייה	מגופו

?

If חצי נזק is a penalty, the ברייתא should have listed another difference:

תם אינו משלם ע"פ עצמו
מועד משלם ע"פ עצמו

8 The Gemara answers
תנא ושייר
The list is incomplete; for example,
שייר חצי כופר
We also omitted the fact that a תם does not pay partial כופר for killing a person.

However, the Gemara rejoins
לאו שירא הוא
רבי יוסי הגלילי היא דאמר
תם משלם חצי כופר
The ברייתא may reflect the opinion of ר' יוסי that a תם DOES pay כופר חצי כופר.

8

תנא ושייר
For example,
שייר חצי כופר

However, the Gemara rejoins

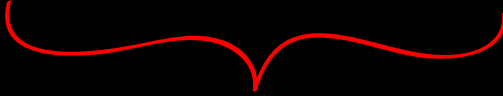
?

לאו שירא הוא
רבי יוסי הגלילי היא דאמר
תם משלם חצי כופר

The ברייתא may reflect the opinion of ר' יוסי that a תם DOES pay כופר חצי כופר?

9 The Gemara brings another ברייתא as proof:
 זה הכלל
 כל המשלם יותר על מה שהזיק
 אינו משלם על פי עצמו
 Any payment that exceeds the actual damages is a penalty,
 and is not paid by one's own admission of guilt.
 The Gemara infers
 הא פחות ממה שהזיק משלם
 A payment of LESS than the value of the damages, such as
 IS paid based on one's admission; this indicates
 פלגא נדקא ממונא?

9

 ברייתא:
זה הכלל
כל המשלם יותר על מה שהזיק
אינו משלם על פי עצמו
 פחות ממה שהזיק משלם - מלמ

 פלגא נדקא ממונא? This indicates

10 The Gemara answers that we may infer instead
 הא כמה שהזיק משלם
 That only a payment equal to the damages is ממון, while a
 greater OR lesser payment may be a penalty;
 However, the Braisa did not simply say
 זה הכלל כל שאינו משלם כמה שהזיק
 דמשמע פחות ומשמע יותר
 All greater or lesser payments are penalties, because
 איכא חצי נזק צרורות
 דהלכתא גמירא לה
 דממונא הוא
 There IS a lesser payment which IS compensation; namely,
 the הלכה למשה מסיני that one is liable for damages caused
 by צרורות, a secondary force generated by the animal, such
 as a pebble dislodged while he walks.

10

 We may infer instead
הא כמה שהזיק משלם
 That only a payment equal to the damages is ממון,
 while a greater OR lesser payment may be a penalty
 However, the Braisa did not simply say
זה הכלל כל שאינו משלם כמה שהזיק
דמשמע פחות ומשמע יותר
 All greater or lesser payments are penalties
 Because
איכא חצי נזק צרורות
דהלכתא גמירא לה דממונא הוא

11 The Gemara rules
הלכתא
פלגא נזקא קנסא
Partial payment of a תם is a penalty.

Therefore,
האי כלבא דאכל אימרי
ושונרא דאכלה תרנגולא
If a dog eats a sheep, or a cat eats a chicken,
משונה הוא
ולא מגבינן בבבל
It is unusual, and therefore classified as קרן; and since it is a
penalty, we do not judge these cases in Bavel, where the
judges do not have the necessary ordination.

The Gemara explains
הני מילי ברברבי
אבל בזוטרי אורחיה הוא
This only applies to large sheep and chickens; however, it is
not unusual for them to eat small animals, and this would be
classified as שן.

11

The Gemara rules

**הלכתא
פלגא נזקא קנסא**

Therefore,

**האי כלבא דאכל אימרי
ושונרא דאכלה תרנגולא**
If a dog eats a sheep, or a cat eats a chicken

**משונה הוא
ולא מגבינן בבבל**
*where the judges do not have
the necessary ordination*

ברברבי
*כפי מילי
Large sheep
and chickens*

בזוטרי
*אבל
אורחיה הוא*
*It is not unusual for them
to eat small animals,
and this would be classified as שן*

12 However, compensation IS possible:
ואי תפס לא מפקינן מיניה
If he seizes property as payment, we do not force him to return it.

Furthermore,
ואי אמר
קבעו לי זימנא
דאזלינא לארעא דישראל
קבעינן ליה
He may demand that the defendant join him in travelling to Eretz Yisroel where the case may be judged.
ואי לא אזיל משמתינן ליה
And if the defendant does not go, he may be excommunicated.

ובין כך ובין כך משמתינן ליה
עד דמסלק הזיקא
And regardless of his cooperation he is excommunicated until he gets rid of the animal, as the Pasuk states
רבי נתן אומר
מניין שלא יגדל אדם כלב רע בתוך ביתו
ואל יעמיד סולם רעוע בתוך ביתו
It is forbidden to raise a wild dog or to keep a defective ladder in one's home, as the Pasuk says
לא תשים דמים בביתך
One must remove dangerous objects from his home.

12
*However,
compensation IS possible:*

**ואי תפס
לא מפקינן מיניה**
*If he seizes property as payment,
we do not force him to return it*

**ואי אמר קבעו לי זימנא
דאזלינא לארעא דישראל
קבעינן ליה**

*He may demand that the defendant
join him in travelling to Eretz Yisroel
where the case may be judged*

ואי לא אזיל משמתינן ליה!

**ובין כך ובין כך משמתינן ליה
עד דמסלק הזיקא**

בריייתא:

**רבי נתן אומר
מניין שלא יגדל אדם כלב רע בתוך ביתו
ואל יעמיד סולם רעוע בתוך ביתו:
לא תשים דמים בביתך**
One must remove dangerous objects from his home